

hora vespertina diei Mercurii inter omnes Christianos amicos et inimicos, vicinos et extraneos, sit firma pax et stabilis treuva usque in secundam feriam, id est die Lunæ ad ortum solis, ut istis quatuor diebus ac noctibus omni hora securi sint, et faciant quidquid erit opportunum ab omni timore inimicorum absoluti, et in tranquillitate pacis, et istius treuvæ confirmati. Quicunque hanc pacem, et treuvam Dei observaverint, ac firmiter tenuerint, sint absoluti a Deo Patre omnipotente, et Filio ejus Jesu Christo, et Spiritu sancto, de sancta Maria cum choris virginum, et de S. Michaelē cum choris angelorum, et de S. Petro principe apostolorum cum omnibus sanctis, et fidelibus cunctis nunc et semper, et per omnia sæcula sæculorum. Qui vero treuvam promissam habuerint, et se sciente infringere voluerint, sint excommunicati a Deo Patre omnipotente, et Filio ejus Jesu Christo, et Spiritu sancto, et de omnibus sanctis Dei, sint excommunicati, maledicti, et detestati hic et in perpetuum, et sint damnati sicut Dathan, et Abiron, et sicut Judas, qui tradidit Dominum, et sint dimersi in profundum inferni, sicut Pharao in medio maris, si ad emendationem non venerint, sicut constitutum est. Videlicet si quis in ipsis diebus treuvæ Dei, homicidium fecerit, exsul factus, atque a propria patria ejectus Jerusalem tendens, longinquum illic patiatur exsilium. Si vero in aliis quibuslibet rebus supradictam treuvam Dei et pacem fregerit, examinatus per decreta legum sæcularium, juxta modum culparum cogatur persolvere, et per sanctorum canonum regulas duplicata pœnitentia judicabitur. Quod ideo dignum ducimus, ut si promissionem illic factam in aliquo corrumpere præsumpserimus, mundano, et spiritali iudicio dupliciter condemnemur. Credimus namque istam causam a Deo nobis cœlitus inspiratam divina

A opitulatione, quia apud nos, ut credimus, nihil boni agebatur, quando a Deo populo suo transmissa est. Dominica certa dies non celebrabatur, sed cuncta servilia opera in ea fiebant. Promissimus itaque Deus ac devovimus quatrimum, ut supra diximus, ut feria v propter ascensionem; feria vi propter Christi passionem, sabbatum pro veneratione sepulture, et ut Dominica resurrectio inviolabiliter celebraretur, ab omnibus rurale opus in ea omnino non fieret, inimicus inimicum non formidaret, secundum auctoritatem a Deo collatam, et ab apostolis traditam. Omnes, qui hanc pacem, et Dei treuvam amaverint, benedicimus, et absolvimus, sicut superius dictum est. Illos autem, qui contradicunt, excommunicamus, maledicimus, et anathematizamus, et a liminibus sanctæ matris Ecclesiæ eliminamus. Cum autem venerit cuiquam vindicare in eos qui hanc chartam et Dei treuvam irrumpere præsumpserint, vindicantes nulli culpæ habeantur obnoxii, sed sicut cultores causæ Dei ab omnibus christianis exeant, et redeant benedicti. Si vero residuis diebus aliquid sublatum fuerit, et in diebus treuvæ obtriverit, omnino non teneatur, ne occasio inimico data videatur. Præterea rogamus vos, fratres, ut in quocunque die apud vos prædicta pax et treuva constituta fuerit, ipsum diem devote recolatis in nomine sanctæ Trinitatis. Latrones quoscunque de vestra regione ejiciatis, et abominemini, maledicatis, et excommunicetis ex parte omnium sanctorum qui supra scripti sunt. Decimas vero vestras et primitias de laboribus vestris Deo offeratis. De bonis vestris ad ecclesias deportetis pro salute vivorum et defunctorum, ut Deus vos liberet ab omnibus malis in hac vita, et post hanc vitam perducat vos ad regna cœlorum, qui cum Deo Patre, et Spiritu sancto vivit et regnat Deus in sæcula sæculorum. Amen.

RHYTHMUS SATYRICUS

DE TEMPORIBUS ROBERTI REGIS

(MABILL., *Analect.* nov. edit., p. 366.)

Hos rhythmos ex ms. codice Belvacensi eruit venerabilis vir Godefridus Hurmannus, canonicus Belvacensis. Landricus, qui præcipuus scenæ artifex, est filius Bodonis, comitis Nivernensis, dominus Dumeris, contra quem Fulco Nerra graves gessit discordias. Landricus vir iniquus, dolo et omni malitia repletus dicitur in capite 7 De gestis consulum Andegavensium. Qui mores recte huic loco quadrant. Idem hic dicitur Achitophel, Crassus, Architriclinus, et Eglon. Adversarius ejus Odo, Campaniæ comes, Lapis in Sion appellatus. Nabuzardan, ipsiusmet fautor, videtur esse Hugo Belvacensis, qui inter ipsum regem Robertum ejusque conjugem nequam semen odii sparsit, sui que gratia præmii reginam ei fecerat odiosam, tantum a rege gratiam consecutus, ut comes palatii haberetur, ex iisdem gestis in tomo X Spicilegii, pag. 466. Adalbero, episcopus Laudunensis, alio nomine Ascelinus, vetulus traditor et falsus episcopus Lauduni dicitur, quod Carolum duces Lothariensium, cujus consiliarius erat, cujus in verba juraverat, die Cæne Dominicæ, anno 990, Hugoni, regi Francorum, portis Lauduni nocte patefactis, tradidit. Is antea Lotharii regis favore anno 977 Roriconi in sedem Laudunensem successerat. Vixit ad annum circiter 1050. Quo tempore Widonem clericum, Beroldi Suessionensis episcopi nepotem, sibi successorem contra præscripta canonum allegit: qua de re Geraldii Cameracensis antistitis graves epistola exstant, tum ad ipsam Adalberonem, tum ad Ebalum metropolitanum, tum ad Beroldum Suessionensem. Forsan is est Wido cui gratiam sive apud regem, sive apud reginam Constantiam Landricus præripuisse hic perhibetur. Idem ipse clericus est dicitur, ob idque, nempe quod regia gratia cecidisset, tristis. Hinc missi legati Calam, et Gala Worchias et Parisios, ubi rex versabatur, ut gratiam resarciret. Idem Landricus Henrico tollit feminam, id est Constantiam

reginam ejus matrem, quæ Henrico adversabatur. Constantia petit Vasconiam : cum interim Achitophel seu Landricus Bertam, ob consanguinitatis et affinitatis vinculum a Roberto Gregorii V judicio antea separatam, in regionem totam (quod aliunde incognitum) reduxit, atque Roberti filios Hugonem monachum, Henricum ædituum, Robertum episcopum fieri machinabatur, Pruvini ipse promissione ob malas artes a Berta delusus. Is mihi videtur hujus ænigmaticæ satyræ sensus; qui si quibusdam minus arridet, alium afferant, per me licet, meliorem. Certe quod Landricus Robertum regem facere episcopum meditabatur, non de alio quam de Roberto Roberti regis filio interpretari vix cætera sinunt : cum id in ipsum patrem agitare longe esset a Landrici animo, qui Bertam ei reconciliaverat. Hugo *Absalon* dici videtur ob decoram formam et cæsariem, qui Landrici consilia spreverit. *Lapis ille in Sion*, qui Landricum *spiritualiter contrivit*, non alius, ut jam dixi, quam Odo Campaniæ comes, Landrici adversarius et debellator, ex lib. De gestis consulum Andegavensium, cap. 8. Nec mirum, quod Constantiam reginam, Odonis sororem, Landricus, Odonis æmulus, ex aula deturbare satagit, idque tandem re vera perfecit. Cæterum Berta in Roberti amores redire meditabatur, teste Odoranno, cum Robertus iter Romanum aggressus est. At diversum videtur fuisse istud factum, quod rhythmici hujus auctor hoc loco commemorat, cum tempus et aliæ circumstantiæ non conveniant.

Orbis magni monarchiam dolus Landrici nititur
Per energiæ studium solemniter evertere.
Est lapis unus in Sion, quem dicunt petram scan-
[dali.

Quæ cecidit super caput Achitophel jam septies
Sed cum cadit lapis semel, cadit vi septenaria :
Contritum spiritualiter Burgundionem vidimus.
Achitophel Burgundia ætati nostræ reddidit,
Multum crinitus Absalon cujus sprevit consilium.
Intrat sæpe palatia versipellis regalia,
Occultat nasum pellibus, pectus subdendo fraudibus.
Jam Catilina nequior amicis præbet osculum ;
Sed prætendit decipulas sapore fellis ebrias.
Alter Jugurtha loquitur, non ex fide, sed de fide,
Pro veris amicitias reddens inimicitias.
Ad regum pergens solium, Ceges salutat, non amat : B
Sed est quasi tugarium alto cucumerario.
Non est auditus in Thevan, nec inventus in Corba-
[nan,

Prior risus In vultibus, amicis ignorantibus.
Sed didicit episcopus, quod tristis fuit clericus :
Iur a Chela Worchiis, a Worchiis Parisius.
Crassi risus commotio est regni perturbatio :
It juxta sæpem mingere qui reges scit seducere.
Statum subvertit principum, hostis Francorum pro-
[cerum,

Diffusis currens ratibus, sicut Crassus vulpennius.
Non percipit Adalbero, Achitophel cur rideat :
Vulpes portat in pectore, qui suis nescit parcere.
Dolis armatus justifer [*f.*, furcifer] Heinrico tollit fe-
[minam,

A Prius Widoni gratiam, timens sponsæ prudentiam.
Uxor petit Vasconiam, Achitophel malitiam,
Dum per jurandi sarcinam totam conturbat patriam.
Honoris fundit terminum, intrans Regis palatium,
Henricus sit ædituus, dicit Bodonis filius.
Fiat rex Hugo monachus, rex Robertus episcopus ;
Habens hic vitam simplicem, alter vocis dulcedi-
[nem.

Obscura fraudum legio regnat Landrici stomacho,
Cujus munit sententias Nabuzardan auctoritas.
Cachinnis ostendit dolum, respectus et periculum :
Acuta sunt novacula perfidiæ duritia.
Promissionis scissio præsentatus in subdolo,
Verborum sub membraculo in mendoso volutabro.
Saliva mista fraudibus ejus versatur fraudibus :
Sermones cum periculis ejus versantur syllabis.
Hærodiadis nuptias renovavit illicitas :
Incesta propter basia sperat Pruvini mœnia.
Architriclinus impius gavisus est pro mœnibus :
Potentiosem fieri se credidit pro nuptiis.
Dormivit rex in lectulo, Landrici pontificio :
Dormit Bertæ promissio, irascitur Burgundio.
Eglon noster novissimus, cujus ut non turpissimus :
Multis est fastus dapibus, non placet Pruviniensibus.
Secundum lunam patitur, spe varia confringitur :
Pruvinum nunquam perdidit, quod habere non po-
[tuit.

Plumbi scribatur lamina, ne transeat memoria :
Ut posteri sint providi, si post mortem surrexerit.
A Achitophel prosperitas est Europæ captivitas,
C Qui pejor sit quotidie, periurus tardissime.